

cyfrowe archiwa tradycji lokalnej i oddolna digitalizacja

Marcin Wilkowski, Fundacja Ośrodka KARTA
m.wilkowski@karta.org.pl

Kąpielowa muzyka składa się z ośmiu Żydów rzepołów. Ogrodu nie ma żadnego. Na gruncie zakładowym z jednej strony zarasta owies, z drugiej osty i trawa. Piękne więc damy dostają bukiety z ostów, kaliny i trawy, a jako ozdobę sukien balowych widzieliśmy dziki bluszcz, zerwany w lesie. Oryginalne to bardzo ale dla zakładu niepochlebne (1873)

Źródło: <http://historiarabki.blog.pl/rabka-juliana-zubrzyckiego-cz3,13958829,n>

Przeszłość odkrywać
może **każdy**

historycy **obywatelscy**

- . bez formalnego wykształcenia historycznego
- . badania poza rynkową i naukową koniunkturą
- . na własną rękę lub w nieformalnych grupach
- . wyniki swoich badań publikują w Internecie
- . odpowiadają na zapotrzebowanie społeczności lokalnej

Google

to najpopularniejsza infrastruktura dostępu do dziedzictwa

Prawa autorskie i
standardy digitalizacji
nie mają znaczenia

digitalizacja dziedzictwa

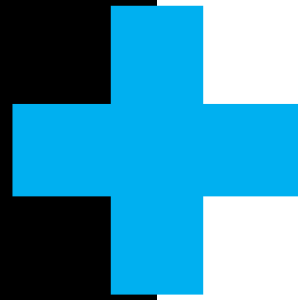
Projekty instytucjonalne

- finansowanie i wsparcie organizacyjne
- ograniczenia instytucjonalne i prawne (m.in. prawo autorskie)
- **wypełnianie standardów digitalizacji i opisu zasobów**
- docelowo generują zaangażowanie
- dominująca narracja o przeszłości

Historycy obywatelscy

- brak finansowania lub *crowdfunding*
- brak ograniczeń instytucjonalnych, swobodne podejście do prawa autorskiego
- *apostołowie* domeny publicznej
- **brak standardów digitalizacji i opisu zasobów**
- trudne relacje z instytucjami
- mikrohistorie

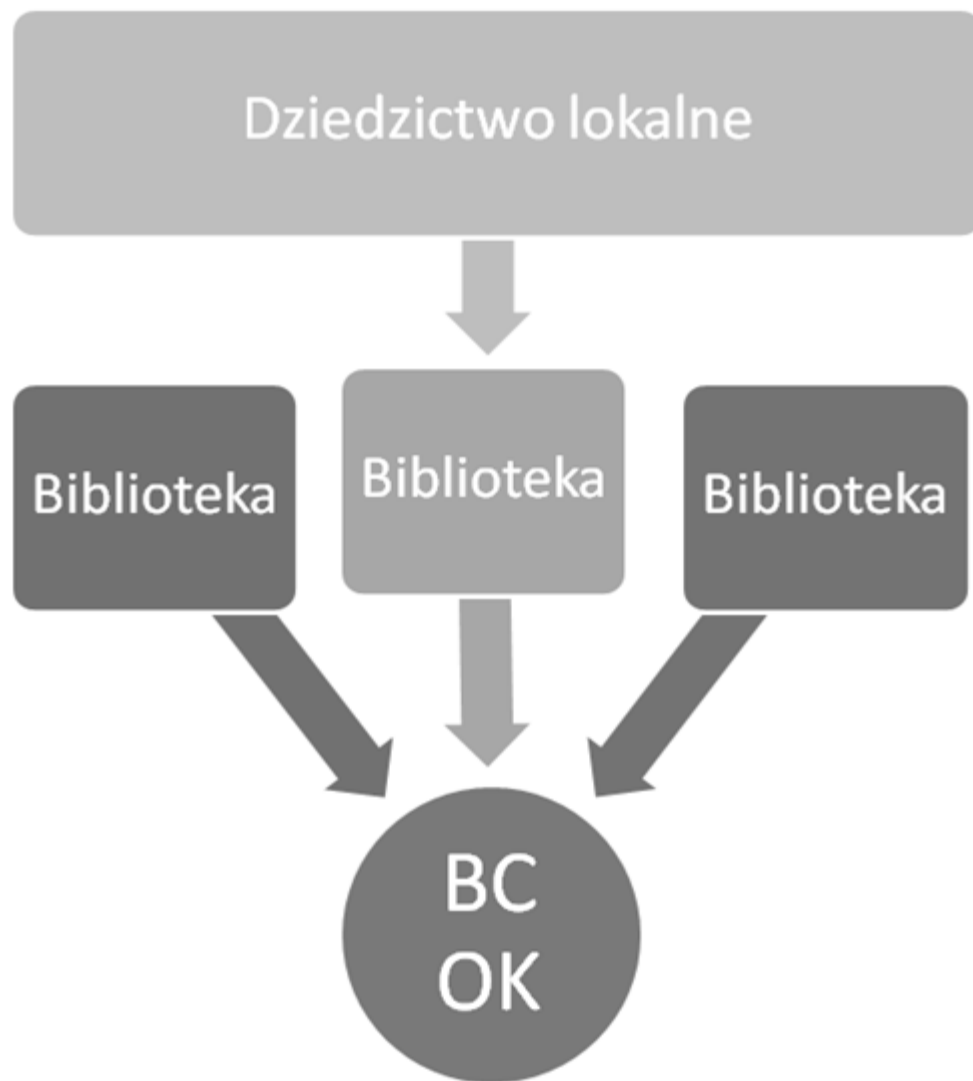
zasoby
wiedza
zaangażowanie
lokalność

metodologia
standardy
infrastruktura
finansowanie
prawo

cyfrowe archiwa tradycji lokalnej (<http://archiwa.org/>)

- . biblioteka infrastrukturą lokalnego archiwum społecznego
- . merytoryczne wsparcie oddolnej digitalizacji
- . ratowanie zasobów lokalnego dziedzictwa historycznego
- . rozszerzanie domeny publicznej i promocja zasobów poza kontekst lokalny

oferta dla

- . lokalnych historyków obywatelskich
- . grup nieformalnych i organizacji pozarządowych eksplorujących i promujących lokalną przeszłość
- . uczniów lokalnych szkół (metoda projektu)
- . lokalnych Wikipedystów (projektowana współpraca ze stowarzyszeniem Wikimedia Polska)

biblioteka i archiwum społeczne

- . bibliotekarz: inicjator i koordynator działań, współpracuje z historykami obywatelskimi
- . bibliotekarz: promocja wiedzy o metodach (digitalizacja, *oral history*)
- . wzbogacenie oferty biblioteki
- . nowe możliwości promocji historii regionu (wystawy, spotkania, działania edukacyjne)

infrastruktura techniczna

- . sprzęt dzięki wsparciu FRIS
- . dLibra – system udostępniania zasobów, aplikacje redakcyjne w bibliotekach, eksport metadanych do FBC i Europeany
- . strony domowe CATL – katalog wszystkich zgromadzonych zasobów, informacje o działaniach, eksport metadanych (xml) do dLibry
- . system wsparcia: szkolenia, wikipodręcznik (CC-BY-SA) i forum dyskusyjne

formalności

- . projekt Programu Rozwoju Bibliotek, realizowanego przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (FRSI)
- . udział bibliotek z miejscowości < 20 tys. mieszkańców (**1865 bibliotek**)
- . biblioteki publiczne niezależnie od swojej formy organizacyjnej
- . konieczny plan rozwoju biblioteki
- . pierwsza odsłona projektu: 2009-2013

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

FRSI FUNDACJA
ROZWOJU,
SPOŁECZEŃSTWA
INFORMACYJNEGO

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności jest partnerem Fundacji Billa i Melindy Gates w przedsięwzięciu, które ma ułatwić polskim bibliotekom publicznym dostęp do komputerów, internetu i szkoleń. Program Rozwoju Bibliotek jest realizowany w Polsce przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

archiwa.org

Kontakt w sprawie projektu:

Agnieszka Kudelka:

a.kudelka@karta.org.pl,

tel. (22) 844 10 55